

Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju MISIJA NA KOSOVU

Izveštaj Misije OEBS-a na Kosovu 01/2010. O nadgledanju Skupštine Kosova 1. januara 2010. – 28. februara 2010.

Navodi

- Uspostavljena je nova parlamentarna grupa pod nazivom "za integraciju"
- SLS i Grupa za integraciju su postigle sporazum o njihovom predstavljanju u odborima
- Zajednica Aškali je predstavljena u Predsedništvu na osnovu sporazuma o rotaciji
- Skupština dodeljuje finansijska sredstva Radio Televiziji Kosova
- Skupština ima poteškoća po pitanju upravljanja vremenom za parlamentarna pitanja

1. Istorijat

Ovaj 66. izveštaj o nadgledanju je izrađen u skladu sa smernicama Unmikovog stuba III za izgradnju institucije (OEBS) za nadgledanje Skupštine Kosova koje datira od 26. novembra 2002. i zasnovan je na usaglašenosti sa Poslovníkom o radu usvojenim na plenarnoj sednici 20. maja 2005, a izmenjen je na plenarnoj sednici 1-2. juna 2006. i plenarnoj sednici 18. septembra 2007.

Misija OEBS-a na Kosovu je nadgledala tri redovne plenarne sednice, 28. januara, 11. februara, i 25. februara kao i pet sastanaka Predsedništva, 26. januara, 8. februara, 16. februara, 19. februara, i 23. februara.

2. Pregled

Plenarnom sednicom od 28. januara predsedavao je predsednik Skupštine gosp. Jakup Krasniqi (Demokratska Partija Kosova- PDK) i član Predsedništva gosp. Naim Maloku (Alijanasa za Budućnost Kosova - AAK).

- Sedamdeset jedan član je prisustvovao plenarnoj sednici od 28. januara .¹
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 28. januara:
  - Pitanja za vladu za usmene odgovore
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o crvenom krstu
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 63 glasa za i nijednim glasom protiv.)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o upotrebi i zaštiti ambleme crvenog krsta i ostalih različitih amblema i signala
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 60 glasova za i nijednim glasom protiv.)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o medicinskim proizvodima i opremi
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 53 glasa za i deset glasova protiv.)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izvršenju međunarodnih sankcija
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 45 glasa za i osam glasova protiv.)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o tržišnom inspektoratu

¹ Ovo je broj poslanika koji je saopšten od strane predsednika Skupštine na početku plenarne sednice. Ipak, ovaj broj ne odgovara ukupnom broju glasova za tačke dnevnog reda niže jer ne uključuje uzdržane i broj članova koji se uopšte nisu izjasnili o njihovom glasu.

- (Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 56 glasova za i dva glasa protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrta zakona o zaštiti od nasilja u porodici
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 65 glasova za i nijednim glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrta zakona o energiji
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 37 glasova za i 21 glasom protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrta zakona o električnoj energiji
(Nacrt zakona je vraćen pošto je dobio 29 glasova za i 29 glasova protiv.²⁾)
- Prvo razmatranje Nacrta zakona o regulatoru energije
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 35 glasova za i 30 glasova protiv.)
- Prvo razmatranje Nacrta zakona o sudskoj medicini
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 61 glasom za i nijednim glasom protiv.)
- Razmatranje preporuke *ad hoc* odbora u pogledu imenovanja jednog člana Nezavisnog nadzornog odbora³
(Imenovanje je usvojeno sa 39 glasova za.)
- Razmatranje preporuke Odbora za budžet i finansije u pogledu dodeljivanja finansijskih sredstava Radio Televiziji Kosova (RTK)
(Preporuka je usvojena sa 49 glasova za i 11 protiv.)
- Razmatranje predloga vlade u pogledu imenovanja članova odbora Nezavisne komisije za rudnike i minerale⁴
(Imenovanja su usvojena sa 45 glasova za i 22 glasa protiv.)

Plenarnom sednicom od 11. februara Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Ibrahim Gashi (Alijanca Novo Kosovo - AKR).

- Sedamdeset i dva člana Skupštine je prisustvovalo plenarnoj sednici od 11. februara.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 11. februara:
  - Pitanja za vladu za usmene odgovore
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o državnoj administraciji
(Nacrt zakona je skinut sa dnevnog reda zbog odsustva ministra za javnu administraciju, koji je predložio Nacrt zakona.)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o službenom listu
(Nacrt zakona je bio usvojen u načelu sa 54 glasa za i jednim glasom protiv.)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o Nezavisnom nadzornom odboru
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 53 glasa za i tri glasa protiv.)
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o izvršenju krivičnih sankcija
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 74 glasa za i nijednim glasom protiv.)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o zaštiti od jonizujućeg, nejonizujućeg zračenja i nuklearne sigurnosti
(Nacrt zakona je usvojen sa 63 glasa za i nijednim glasom protiv.)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o izmeni i dopuni Zakona o duvanu
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 62 glasa za i dva glasa protiv.)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o prijavljivanju, poreklu i kontroli imovine visokih javnih službenika
(Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 61 glasom za i nijednim glasom protiv.)

² Shodno pravilu 31.6, u slučaju jednakog broja glasova za ili protiv bilo kojeg predloga, predlog se smatra odbačenim.

³ Skupština Kosova je izabrala gosp. Naima Abazija za člana Nezavisnog Nadzornog Odbora (NNO). Gosp. Hydajet Hyseni (PDK), predsedavajući *ad hoc* Odbora za selekciju kandidata NNO, je uzeo reč i u ime Odbora predstavio dva kandidata koji su ušli u uži izbor: gosp. Naim Abazi i gosp. Ali Dragusha. Svaka parlamentarna grupa je zatim pozvana da nominuje po jednu osobu za komisiju za verifikaciju procesa glasanja. Gosp. Abazi je izabran tajnim glasanjem sa 39 glasova za, dok je gosp. Dragusha dobio 20 glasova, i sedam glasačkih listića je proglašeno nevažećim.

⁴ Skupština je usvojila imenovanje sledećih članova Nezavisne komisije za rudnike i minerale: gosp. Ahmet Tmava, gosp. Xhevdet Kastriati, gosp. Ibush Jonuzi i gosp. Shaip Latifi. Svi članovi su imenovani na četiri godine mandata.

- Drugo razmatranje Nacrt zakona o turizmu i turističkim aktivnostima (Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 46 glasova za i 16 glasova protiv.)
- Razmatranje preporuke Odbora za zakonodavstvo i pravosudna pitanja u pogledu imenovanja članova Komisije za pravosudni ispit (Imenovanja su usvojena sa 41 glasom za i 11 glasova protiv.⁵)

Plenarnom sednicom od 25. februara Skupštine Kosova predsedavao je predsednik Skupštine Jakup Krasniqi (PDK) i član Predsedništva gosp. Sabri Hamiti (Demokratski Savez Kosova - LDK).

- Osamdeset pet članova Skupštine je bilo prisutno na plenarnoj sednici od 25. februara.
- Glavne tačke dnevnog reda plenarne sednice od 25. februara:
  - Pitanja za vladu za usmene odgovore
  - Prvo razmatranje Nacrta zakona o maloletnicima (Nacrt zakona je usvojen u načelu sa 65 glasova za i jednim glasom protiv.)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o genetski modifikovanim organizmima (Nacrt zakona je vraćen sponzoru sa 59 glasova za i jednim glasom protiv.)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o izmeni i dopuni Zakona o šumama. (Nacrt zakona je usvojen sa 64 glasa za i nijednim glasom protiv.)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o zaštiti vazduha od zagađenja (Nacrt zakona je usvojen sa 67 glasova za i nijednim protiv.)
  - Drugo razmatranje Nacrta zakona o finansiranju posebnih programa stanovanja (Nacrt zakona je usvojen sa 57 glasova za i nijednim glasom protiv.)
  - Razmatranje programa rada Skupštine za 2010. (Plan rada je usvojen sa 56 glasova za i sedam glasova protiv.)
  - Razmatranje Plana delovanja Skupštine za evropske integracije za 2010. (Plan delovanja je usvojen sa 56 glasova za i nijednim glasom protiv.)
  - Razmatranje predloga vlade o odobravanju finansijskih sredstava za kupovinu vakcina (Predlog je usvojen sa 46 glasova za i nijednim glasom protiv.)
  - Predlog parlamentarnih grupa Nezavisna Liberalna Stranka (SLS) i “ za integraciju” u vezi njihovog predstavljanja u odborima Skupštine (Predlog je zvanično usvojen većinom glasova za i nijednim glasom protiv. Za više detalja, vidi niže odeljak pod nazivom “jadraki pristup i učešće odbora”.)

3. Parlamentarne prakse i rad sednica Skupštine

Zakonodavni proces

- Tokom perioda razmatranja, Skupština je usvojila sledećih sedam zakona:

Naziv	Funkcionalni odbor	Prvo razmatranje	Drugo razmatranje	Vremenski okvir
Zakon o zaštiti od jonizujućeg, nejonizujućeg zračenja i nuklearne sigurnosti	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, okolinu i prostorno planiranje	20. novembar 2008.	11. februar 2010.	Godinu dana i dva meseca

⁵ Po preporuci Odbora za zakonodavstvo i pravosudna pitanja, Skupština je usvojila imenovanje gosp. Adem Vokshi, gosp Asllan Bilalli i gđice. Remzije Istrefi.

Zakon o deklaraciji, poreklu i kontroli imovine viših javnih službenika	Odbor za zakonodavstvo i pravosudna pitanja	11. jun 2009.	11. februar 2010.	Osam meseci
Zakon o izmeni i dopuni Zakona o šumama	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, okolinu i prostorno planiranje	25. jun 2009.	25. februar 2010.	Osam meseci
Zakon o izmeni i dopuni Zakona o duvanu	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	9. juli 2009.	11. februar 2010.	Sedam meseci
Zakon o finansiranju posebnih programa za stanovanje	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, okolinu i prostorno planiranje	23. juli 2009.	25. februar 2010.	Sedam meseci
Zakon o zaštiti vazduha od zagađenja	Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, okolinu i prostorno planiranje	23. juli 2009.	25. februar 2010.	Sedam meseci
Zakon o turizmu i turističkim aktivnostima	Odbor za ekonomiju, trgovinu, industriju, energiju, transport i komunikaciju	17. septembar 2009.	11. februar 2010.	Pet meseci

Komentar: Pravilo 35.6 predviđa da “kada se odbor za razmatranje jednog nacrt zakona odredi, on podnosi njegove preporuke Skupštini ne kasnije od dva meseca posle prvog razmatranja, samo ukoliko je produžetak odobren od strane Skupštine.” Svi od gore pomenutih zakona su usvojeni od strane Skupštine posle roka koji se zahteva pravilom 35.6 i odgovorni funkcionalni odbori nisu tražili od Skupštine da produži rok, što nije u saglasnosti sa 35.6. Mnogi prethodni izveštaji o nadgledanju su naveli da odbori Skupštine imaju poteškoća u razmatranju i izveštavanju o njihovim preporukama na nacrt zakona shodno vremenskom okviru predviđenim pravilom 35.6. Skupština bi otuda trebala da razmisli o zapošljavanju dodatnog osoblja za podršku koje će pomoći odborima u razmatranju nacrt zakona na blagovremen način. Pored toga, odbori bi takođe trebali nastojati da razmotre nacrt zakona unutar traženog vremenskog okvira češćim sastajanjem, ne samo na nedeljnim i dvonedeljnim osnovama kao što i obično čine.

- Tokom plenarne sednice od 25. februara, Skupština je usvojila zahtev Odbora za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, okolinu i prostorno planiranje za vraćanje Nacrt zakona o genetički modifikovanim organizmima sponzoru na dalje razmatranje. Nacrt zakona o genetički modifikovanim organizmima je usvojen na prvom razmatranju na plenarnoj sednici od 29. februara 2008. i otuda je vraćen sponzoru posle dve godine razmatranja.

Komentar: Shodno pravilue 35.3, “sponzor može povući nacrt zakona tokom prvog razmatranja, pre nego što se procedura glasanja održi (naglasak stavljen).” Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, okolinu prostorno planiranje je trebao da zatraži od Skupštine da vrati Nacrt zakona o genetički modifikovanim organizmima sponzoru shodno pravilu 35.3. Pored toga, pravilo 35.7 predviđa da “funkcionalni odbor ili glavni odbor mogu razmotriti nacrt zakona u načelu čak pre nego što se prvo razmatranje održi u plenarnoj sednici (naglasak stavljen).” Da je gore pomenuti funkcionalni odbor razmotrio nacrt zakona u pitanju pre njegovog prvog razmatranja, kao što je dozvoljeno pravilom 35.7, imao bi prilike da ranije

primeti nedostatke nacрта zakona i da ga vrati sponzoru tokom njegovog prvog razmatranja, pre nego da to učini dve godine posle prvog razmatranja. Preporučuje se da odbori Skupštine koriste mogućnost da razmotre nacрте zakona pre njihovog prvog razmatranja sa ciljem da bi učinili zakonodavni proces efikasnijim.

- Na sastanku od 8. februara, Predsedništvo je razmotrio predlog podnet od strane gosp. Rize Smake (AKR) koji je predložio da bi Skupština trebala da naloži Vladi da izmeni Zakon o ekonomskim zonama koji je na snazi. Pored toga, na sastanku od 19. februara, Predsedništvo je razmotrilo još jedan predlog podnet od strane gosp. Smaka, gde je predložio da bi Skupština trebala da naloži Vladi da izmeni Zakon o opštim izborima koji je na snazi i Zakon o javnoj nabavci, proglašen UNMIK-ovom Uredbom 2004/3. Predsedništvo je odlučilo da zatraži mišljenje vlade u pogledu predloga gosp. Smake. Vlada je ipak nije još dala mišljenje u vezi ovog pitanja.

Komentar: Odluka Predsedništva je bila u saglasnosti sa pravilom 34.1, koje predviđa da “kada jedan član Skupštine podnosi Kancelariji za predloge i predstavke predlog da Skupština treba da naloži Vladi da pripremi nacrt zakona, u tom slučaju Predsedništvo treba da zatraži mišljenje Vlade .”

Dostavljanje nacрта zakona

- Nacrt zakona o upotrebi i zaštiti ambleme crvenog krsta i ostalih različitih amblema i signala je dostavljen 8. decembra 2009, Nacrt Zakona o crvenom krstu je dostavljen 9. decembra 2009, Nacrt zakona o izvršenju međunarodnih sankcija je bio dostavljen 24. decembra 2009, Nacrt zakona o tržišnom inspektoratu je bio dostavljen 29. decembra 2009, Nacrt zakona o zaštiti od nasilja u porodici je dostavljen 30. decembra 2009, Nacrt zakona o energiji i Nacrt zakona o sudskoj medicini je dostavljen 6. januara 2010, Nacrt zakona o medicinskim proizvodima i opremi je dostavljen 8. januara 2010, i Nacrt zakona o regulatoru energije je dostavljen 11. januara 2010. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni, tačnije, 32, 31, 20, 19, 18, 14, 13 i 12 radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 28. januara. Nacrt zakona o službenom listu i Nacrt zakona o nezavisnom nadzornom odboru su dostavljeni 18. januara 2010, i Nacrt zakona o izvršenju krivičnih sankcija je dostavljen 20. januara 2010. Otuda, nacrti zakona su dostavljeni, tačnije, 17 i 15 radnih dana pre njihovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici 11. februara. Nacrt zakona o maloletnicima je dostavljen 4. februara. Otuda, nacrt zakona je dostavljen 13 radnih dana pre njegovog prvog razmatranja na plenarnoj sednici od 25. februara.

Komentar: Pravilo 35.1 zahteva da se prvo razmatranje nacрта zakona održi ne ranije od deset radnih dana i ne kasnije od tri radne nedelje od dana njegovog dostavljanja. Otuda, sedam od gore pomenuta nacrti zakona –Nacrt zakona upotrebi i zaštiti ambleme crvenog krsta i ostalih različitih amblema i signala Nacrt zakona o crvenom krstu,, Nacrt zakona o izvršenju međunarodnih sankcija, Nacrt zakona o tržišnom inspektoratu, Nacrt zakona o zaštiti od nasilja u porodici,, Nacrt zakona o službenom listu i Nacrt zakona nezavisnom nadzornom odboru –su razmotreni na prvom razmatranju više od tri nedelja posle njihovog dostavljanja, što nije u saglasnosti sa pravilom 35.1.

- Na plenarnoj sednici od 11. februara, Skupština je skinula sa dnevnog reda Nacrt zakona o državnoj administraciji, koji je planiran za prvo razmatranje, zbog odsustva ministra za javnu administraciju, koji je trebao da predstavi Nacrt zakona Skupštini. Predsednik Skupštine je bio veoma glasan u njegovoj kritici protiv vlade zbog njihovog odsustva navodeći, kao znak protesta, da Nacrt zakona o kome je reč neće biti razmotren od strane Skupštine unutar sledeća tri meseca. On je demonstrativno potvrdio da “ništa ne bi trebalo biti važnije za vladu od prisustvovanja plenarnim sednicama.”

Komentar: Odsustvo ministara sa plenarnih sednica kada treba da predstave nacrt zakona, predložen od strane njegovog/njenog ministarstva, prouzrokuje nepotrebno zakašnjenje u usvajanju nacrta zakona. Ipak, važno je za obe institucije da unaprede koordinaciju između Skupštine i vlade kada planiraju prva razmatranja nacrta zakona sa ciljem da ne bi zakasnili sa usvajanjem

Skupština ima poteškoća po pitanju upravljanja vremenom za parlamentarna pitanja

- Tokom vremena predviđenog za pitanja na plenarnoj sednici od 28. januara, 12 od 35 pitanja je procesirano, od kojih je devet dobilo odgovor od vlade. Preostala pitanja su odložena za sledeću plenarnu sednicu. Na plenarnoj sednici od 11. februara, 32 pitanja je uključeno u redovnom vremenu predviđenim za pitanja za vladu za usmeni odgovor. Od 32 pitanja, 23 pitanja su odložena sa prethodne sednice pored devet novih pitanja. Pored toga, samo četiri pitanja su dobila odgovor jer su premijer i većina ministara bili odsutni. Predsednik Skupštine je naveo da će pitanja koja nisu dobila odgovor na dve plenarne sednice će biti objavljena u biltenu Skupštine. Članovi Skupštine su oštro kritikovali odsustvo vlade i pozvali predsednika Skupštine da koristi svoj autoritet da bi vlada bila prisutna da odgovori pitanja. Na plenarnoj sednici od 25. februara, 14 pitanja je procesirano od kojih je devet dobilo odgovor i pet je odloženo za sledeću sednicu.

Komentar: Vreme predviđeno za pitanja je tokom perioda izveštavanja održan od strane Skupštine u saglasnosti sa pravilom 26. o "pitanjima za vladu za usmene odgovore", što predviđa da će dnevni red svake sednice uključiti vreme do 50 minuta za pitanja članova vladi, sa jednim minutom za pitanje, tri minuta za odgovor ministra, jednim minutom za sledeće pitanje, i dva minuta za odgovor na sledeće pitanje.

Ranije je naglašeno i tokom ovog perioda izveštavanja da sva pitanja nisu mogla da se procesiraju u vremenu od 50 minuta zbog velikog broja pitanja podnetih od strane članova. Vredi napomenuti da je Odbor za poslovnik uključio nove odredbe u novom Poslovniku, shodno kojem će period za pitanja će trajati do 60 minuta i član Skupštine će imati pravo da postavi samo dva pitanja tokom jedne plenarne sednice. Nove odredbe imaju za cilj da učine vreme za pitanja efikasnijim davajući članovima koji podnose pitanja veću mogućnost da dobiju odgovor na blagovremen način. Ipak, odsustvo vlade da odgovori na pitanja onemogućava Skupštini da upravljanja vremenom za pitanja na odgovarajući način i često dovodi do toga da pitanje izgubi svoju važnost. Skupština bi se otuda trebala da se više potruži i vrši svoj autoritet da bi osigurala odgovornost vlade, koja je ključna demokratska funkcija parlamenta.

4. Jednaki pristup i učešće zajednica

Uspotavljena je nova parlamentarna grupa pod nazivom "za integraciju"

- Predsedništvo Skupštine je dobilo pismo podneto 29. januara, od strane sedam članova Skupštine koji predstavljaju manjinsku zajednicu u Skupštinu obaveštavajući Predsedništvo da su odlučili da formiraju parlamentarnu grupu pod nazivom "za integraciju". Četiri od sedam članova predstavlja srpsku zajednicu i to su: Mihailo Šćepanović (Srpska Narodna Stranka /SNS), Dragiša Mirić (Srpska Kosovsko-Metohijska Stranka/SKMS), Vladimir Todorović (Srpska Demokratska Stranka Kosova i Metohije/SDSKiM) i Branislav Grbić (Nova Demokratija/ND). Dok, dva člana predstavljaju Bošnjačku zajednicu - Numan Balić (Stranka Demokratske Akcije/SDA) i Vezira Emruš (SDA) – i jedan član predstavlja zajednicu Aškalija - Danush Ademi (Demokratska Aškalijska Stranka Kosova/PDAK). U svom pismu, oni su obavestili Predsedništvo da je Numan Balić imenovan za šefa njihove parlamentarne grupe i Branislav Grbić za zamenika šefa.

Komentar: Prema pravilima 11.1-2 Poslovnika Skupštine, samo šest ili više članova Skupštine mogu formirati jednu parlamentarnu grupu, bazirajući se na zajednički politički cilj, i parlamentarna grupa bi trebala saopštiti Predsedništvu pismeno imena njenog šefa i ostalih članova. Formiranje nove parlamentarne grupe je obavljeno u saglasnosti sa Poslovníkom, prema tome nova parlamentarna grupa je postala funkcionalna od dana kada je informisala Predsedništvo.

Sporazum između parlamentarne grupe SLS i grupe “za integraciju” o predavljanju u odborima

- Predsedništvo Skupštine je 8. februara razmotrilo zahtev novo formirane parlamentarne grupe “za integraciju” u pogledu njihovog predavljanja u odborima Skupštine. Svi članovi Predsedništva su se dogovorili da članovi parlamentarne grupe “za integraciju” imaju pravu da budu predavljeni u odborima i otuda su ovlastili Sekretarijat Skupštine da se sastane sa šefovima parlamentarnih grupa “za integraciju” i SLS sa ciljem da bi pronašli rešenje za predavljanje parlamentarne grupe “za integraciju” u odborima. Tokom plenarne sednice od 25. februara, predsedavajući sednice je naveo da su parlamentarna grupa SLS⁶ i grupa “za integraciju” postigle sporazum o njihovom broju članova u odborima Skupštine uz posredovanje Sekretarijata Skupštine. Bazirajući se na sporazum, nova parlamentarna grupa “za integraciju” će biti predavljena u sedam odbora, dok će SLS biti predavljen u deset odbora. Predsedavajući je stavio na formalno glasanje pomenuti sporazum, koji je usvojen sa većinom glasova za i nijednim glasom protiv. Broj SLS članova i članova parlamentarne grupe “za integraciju” u odborima je sledeći:

Odbor	Za integraciju	SLS
Odbor za prava i interese zajednica	Dva člana	Predsedavajući i tri člana
Odbor za ljudska prava, polnu ravnopravnost, nestala lica i javne peticije	Drugi zamenik predsedavajućeg	
Odbor za zakonodavstvo i pravosudna pitanja		Drugi zamenik predsedavajućeg
Odbor za budžet i finansije		Drugi zamenik predsedavajućeg
Odbor za evropske integracije		Jedan član
Odbor za poslovnik, mandat i imunitet	Jedan član	
Odbor za javnu administraciju, lokalnu samoupravu i medije	Jedan član	
Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	Drugi zamenik predsedavajućeg	
Odbor za poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, okolinu i prostorno planiranje	Jedan član	
Odbor za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu i sport		Jedan član
Odbor za ekonomiju, trgovinu, industriju, transport i komunikaciju		Drugi zamenik predsedavajućeg
Odbor za spoljne poslove		Jedan član
Odbor za bezbednost i unutrašnje poslove		Drugi zamenik predsedavajućeg

⁶ Obratite pažnju da je SLS parlamentarna grupa sačinjena od osam članova Skupštine od kojih pet predavljanju srpsku zajednicu Kosova, dva člana predavljanju aškalijsku zajednicu i jedan član predavljanja goransku zajednicu.

Odbor za nadgledanje javnih finansija		Drugi zamenik predsedavajućeg
Odbor za nadgledanje snage bezbednosti Kosova		Drugi zamenik predsedavajućeg
Odbor za nadgledanje Kosovske agencije za inteligenciju	Jedan član	

Komentar: Shodno pravilima 48.5-6, sastav svih funkcionalnih odbora treba da reflektuje raznolikost i sastav Skupštine, i parlamentarne grupe imaju autoritet da imenuju članove odbora i njihove zamenike. Otuda, parlamentarna grupa "za integraciju" ima pravo da bude predstavljena u odborima Skupštine i sporazum između dve parlamentarne grupe, SLS i "za integraciju", je u saglasnosti sa Poslovnikom.

Na zahtev zajednice Aškalija Predsedništvo Skupštine je razmatrilo dodeljivanje mesta u Predsedništvu

- 26. januara, Predsedništvo je razmotrilo sistem po principu rotacije za mesto u Predsedništvu rezervisano za partije koje predstavljaju zajednice druge od kosovskih Albanaca i kosovskih Srba. Dva člana Skupštine koji pripadaju Demokratskoj Aškalijskoj Partiji Kosova (PDAK) podneli su pismo Predsedništvu podsećajući Predsedništvo da shodno prethodnom sporazumu po sistemu rotacije, postignutim između predstavnika zajednica, aškalijskoj zajednici bi trebalo da pripada mesto u Predsedništvu u trajanju do šest meseci. Predsednik Skupštine je naveo da se sporazum, koji je postignut u januaru 2008, treba poštovati i tražio od Sekretarijata Skupštine da razmotri dalje korake sa članovima PDAK. Na plenarnoj sednici od 28. januara, predsednik Skupštine je saopštio da će član iz PDAK, gosp. Etem Arifi, imati svoje mesto u Predsedništvu od 1. februara 2010. do 31. jula 2010, zamenjujući gđicu. Müfera Şinik (Kosovska Demokratska Turska Partija/KDTP), po sistemu rotacije.

Komentar: Pravilo 4.2 (f) Poslovnika predviđa da će jedan član Predsedništva "biti imenovan od članova Skupštine koji pripada partijama koje su se izjasnile kao predstavnici kosovskih nelabanskih i nesrpskih zajednica. Način za imenovanje ovog poslednjeg člana će biti određen od strane članova Skupštine koji pripadaju ovim istim zajednicama." Shodno tome, na početku sadašnjeg mandata Skupštine, u januaru 2008, članovi Skupštine koji predstavljaju zajednice druge od kosovskih Albanaca i kosovskih Srba su postigle sporazum shodno kojem bi ove zajednice bile predstavljene u Predsedništvu bazirajući se na sistem rotacije. Po sistemu rotacije je dogovoreno sledeće: prva godina mandata (2008) – koalicija Vakati (Bošnjaci), koja je već bila predstavljena od strane gosp. Džezair Muratai; druga godina (2009) - KDTP (Turci), koja je već bila predstavljena od strane gđe. Müfera Şinik; prva polovina treće godine (2010) - PDAK (Aškalijske) i druga polovina - SDA (kosovski Bošnjaci); prva polovina četvrte godine (2011) - IRDK (Egipćani) i druga polovina - PReBK (Romi). Otuda, u saglasnosti sa dogovorenim sistemom rotacije, mesto u Predsedništvu tokom prve polovine 2010. pripada aškalijskoj zajednici.

5. Pristup

- Tokom perioda izveštavanja, OEBS Misija na Kosovu je imala pristup plenarnim sednicama, sastancima Predsedništva i sastancima odbora. OEBS Misija na Kosovu je takodje dobila kopije dokumenata koji se tiču Skupštine i transkripte sa plenarnih sednica.

6. Transparentnost

- Skupština nije objavila evidenciju o elektronskim glasovima plenarnih sednica, koje su se održale tokom perioda izveštavanja.

Komentar: Na plenarnoj sednici 15. februara 2008. godine, predsednik Skupštine je izjavio da će Skupština na svojoj veb stranici objavljivati evidenciju o elektronskim glasovima tokom

donošenja odluka na plenarnim sednicama. Nakon izjave predsednika, Skupština je počela sa objavljivanjem evidencije o elektronskim glasovima počevši od vandredne plenarne sednice 17. februara 2008. godine ali ne i redovno. Zbog toga se preporučuje da Skupština redovno objavljuje evidenciju elektronskih glasova kako bi poboljšala transparentnost Skupštine, posebno odgovornost članova Skupštine prema svojim biračima.

- Radio televizija Kosovo pruža prenos uživo svih plenarnih sednica tokom perioda izveštavanja. Članovima javnih i institucionalnih posmatrača je dozvoljen pristup plenarnim sednicama. Skupština ima svoju web stranicu (www.kuvendikosoves.org, www.skupstinakosova.org, www.assembly-kosova.org) koja sadrži biografije članova Skupštine, zapisnike i transkripte sa sednica Skupštine i sastanaka odbora, kopije zakona i rezolucija koje je Skupština usvojila kao i ostale relevantne informacije.

KRAJ.